

Izvorne pasmine i njihova zaštita (157048)

Nositelj predmeta

[prof. dr. sc. Boro Mioč](#)

Opis predmeta

Stručni i javni interes za izvorne pasmine domaćih životinja potaknut je spoznajama njihove ugroženosti i nestanka. Svjesni jedinstvenosti animalnih resursa kao dijela genetskog i kulturološkog naslijeđa, javnost na globalnoj i nacionalnoj razini čini napore kako očuvati animalne genetske resurse u in situ i/ili ex situ sustavima. Hrvatska je svjesna vrijednosti animalnih genetskih resursa, što se ogleda kroz državnu brigu o očuvanju izvornih autohtonih pasmina. Cilj ovog modula je, kroz različite oblike nastave, upoznati studente s izvornim pasmina različitih vrsta domaćih životinja: goveda, konja, svinja, ovaca, koza, peradi i pasa te s autohtonim vrstama riba. Ukazat će se na njihovo mjesto, ulogu i važnost u svekolikoj animalnoj proizvodnji u Hrvatskoj. Ukazat će se na različite pristupe definiranja statusa izvornosti, osmišljavanje programa zaštite izvornih pasmina, a posebno će se ukazati na dohodovne sustave korištenja izvornih pasmina i njihovu uloga u proizvodnji autohtonih proizvoda, zaštiti izvornosti i zemljopisnog podrijetla, ekološkoj proizvodnji i važnosti izvornih pasmina, njihovih proizvoda i prerađevina u turizmu. Ukazat će se na međunarodne konvencije, protokole i propise, metode istraživanja i potvrđivanja autohtonosti te metode konzervacije genetskih resursa. Kroz samostalan rad ukazat će se na mogućnosti uporabe molekularnih markera u određivanju statusa inbridinga, ugroženosti strukture populacije te uvođenje pokazatelja fenotipa i genotipa u uzgojne selekcijske programe.

ECTS: 6.00Engleski jezik: **R1**E-učenje: **R1****Sati nastave: 60**

Predavanja: 48

Laboratorijske vježbe: 4

Seminar: 4

Terenske vježbe: 4

Ocjenjivanje

Dovoljan (2): 60-70%

Dobar (3): 71-80%

Vrlo dobar (4): 81-90%

Izvrstan (5): 91-100%

Izvođač predavanja

- [prof. dr. sc. Boro Mioč](#)
- [prof. dr. sc. Ante Ivanković](#)
- [izv. prof. dr. sc. Dubravko Škorput](#)
- [prof. dr. sc. Zlatko Janječić](#)
- [izv. prof. dr. sc. Daniel Matulić](#)
- [izv. prof. dr. sc. Zvonimir Prpić](#)
- [izv. prof. dr. sc. Ante Kasap](#)
- [doc. dr. sc. Valentino Držaić](#)

Izvođač vježbi

- [izv. prof. dr. sc. Dubravko Škorput](#)
- [prof. dr. sc. Zlatko Janječić](#)
- [izv. prof. dr. sc. Daniel Matulić](#)
- [doc. dr. sc. Valentino Držaić](#)

Izvođač seminara

- [doc. dr. sc. Valentino Držaić](#)

Vrsta predmeta

- Prijediplomski studij / [Animalne znanosti](#) (Izborni predmet, 6. semestar, 3. godina)
- Diplomski studij / [Ekološka poljoprivreda i agroturizam](#) (Izborni predmet, 2. semestar, 1. godina)
- Diplomski studij / [Proizvodnja i prerada mlijeka](#) (Izborni predmet, 2. semestar, 1. godina)

Opće kompetencije

Predmet omogućava stjecanje vještina i saznanja bitnih za prepoznavanje prednosti izvornih pasmina i njihovih proizvoda u ekološkoj stočarskoj proizvodnji mesa i mlijeka, kao i važnost izvornih pasmina u očuvanju biološke raznolikosti.

Oblici nastave

- Predavanja
- Laboratorijske vježbe
- Terenske vježbe
- Seminari

Ishodi učenja i način provjere

Ishod učenja	Način provjere
Opisati proizvodne sustave u kojima se drže izvorne pasmine domaćih životinja.	Rasprave tijekom nastave, kolokvij, pismeni i usmeni ispit, seminarski rad
Prepoznati važnost izvornih pasmina u hrvatskom stočarstvu, ekološkoj proizvodnji i očuvanju okoliša.	Rasprave tijekom nastave, kolokvij, pismeni i usmeni ispit, seminarski rad
Prepoznati i opisati izvorne pasmine domaćih životinja u Hrvatskoj.	Rasprave tijekom nastave, kolokvij, pismeni i usmeni ispit, seminarski rad
Naveći mogućnosti gospodarskog korištenja izvornih pasmina domaćih životinja.	Rasprave tijekom nastave, kolokvij, pismeni i usmeni ispit, seminarski rad
Analizirati dostupne mogućnosti zaštite i očuvanja izvornih pasmina.	Rasprave tijekom nastave, kolokvij, pismeni i usmeni ispit, seminarski rad
Usporediti autohtone proizvode i njihovu gospodarsku važnost.	Rasprave tijekom nastave, kolokvij, pismeni i usmeni ispit, seminarski rad
Odabrati optimalne metode konzervacije genetskih resursa.	Seminarski rad i rasprave tijekom nastave, kolokvij, pismeni i usmeni ispit
Primijeniti spoznaje dostupne u bazama podataka izvornih pasmina u uzgojnim programima.	Rasprave tijekom nastave

Način rada

Obveze nastavnika

Izložiti predviđeni program predavanja na jednostavan i studentima razumljiv način

Provesti predviđeni program laboratorijskih i terenskih vježbi

Dodijeliti teme seminara i pomoći studentima pri pronalaženju literature i pripremi seminara

Procijeniti u kojoj su mjeri studenti usvojili obrazovne ciljeve te ostvarili ishode učenja modula te prema tome ocijeniti studente koristeći tehnike ispitivanja u obliku postavljenih pitanja kombinacijom pismenog i usmenog ocjenjivanja (ocjene od nedovoljan (1) do odličan (5))

Obveze studenta

Pohađati predviđeni program predavanja i usvojiti programom predviđena znanja

Aktivno sudjelovati u raspravi na predavanjima i tijekom izvođenja vježbi te prilikom izlaganja seminarskih radova

Pripremiti i prezentirati dodijeljene teme seminarskih radova

Pristupiti polaganju parcijalnih ispita ili završnom pismenom ispitu kao uvjetu za polaganje usmenog završnog ispita

Polaganje ispita

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
Pohađanje predavanja				48	48	1,6
Pohađanje vježbi				8	15	0,5
Seminarski rad (priprema, pisani rad i izlaganje)	8%	procjena nastavnika procjena nastavnika procjena nastavnika procjena nastavnika procjena nastavnika procjena nastavnika	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	4	10	0,3
Test znanja 1. (Pi1)	13%	<60 60-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	0	15	0,5
Test znanja 2. (Pi2)	13%	<60 60-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	0	15	0,5
Test znanja 3. (Pi3)	13%	<60 60-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	0	15	0,5
Test znanja 4. (Pi4)	13%	<60 60-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	0	15	0,5
Test znanja 5. (Pi5)	13%	<60 60-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	0	15	0,5
Završni ispit usmeni (Zi) - uvjet položeni parcijalni testovi znanja i seminarski rad (studenti koji ih nisu položili pišu završni pismeni ispit iz cijelog gradiva prije usmenog)	27%	<60 60-70 71-80 81-90 91-100	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	Cijelo gradivo	32	1,1
UKUPNO	100%			60	180	6

Elementi praćenja	Opis	Rok	Nadoknada
Završni ispit	Sastoji se od pet pitanja po jedno iz svakog dijela, testira se znanje usvojenosti pojedinih programskih sadržaja modula te sposobnost poimanja važnosti izvornih pasmina za održivu stočarsku proizvodnju. Na završnom ispitu uvažava se i aktivnost studenata tijekom nastave i vježbi.	Ispitni rokovi	-

Tjedni plan nastave

1. Definiranje statusa izvornosti pasmine
2. Uloga izvornih pasmina u animalnoj proizvodnji
3. Sustavi uzgoja autohtonih vrsta i pasmina
4. Međuispit: pismeni; Hrvatske izvorne pasmine ovaca
5. Hrvatske izvorne pasmine koza
6. Međuispit: pismeni; Hrvatske izvorne pasmine goveda
7. Hrvatske izvorne pasmine konja i magaraca
8. Međuispit: pismeni; Izlaganje seminarskih radova i rasprava
9. Hrvatske izvorne pasmine svinja
10. Hrvatske izvorne pasmine peradi
11. Autohtone vrste i podvrste riba
12. Međuispit: pismeni; Strategija zaštite i modeli očuvanja izvornih pasmina
13. Zaštita autohtonosti i zemljopisnog podrijetla proizvoda
14. Metode konzervacije genetskih resursa
15. Međuispit: pismeni

Obvezna literatura

1. Pavo Caput, Ante Ivanković, Boro Mioč (2010): Očuvanje biološke raznolikosti u stočarstvu. Hrvatska mljekarska udruga, Zagreb
2. Boro Mioč (2022): Uzgoj koza. Hrvatska mljekarska udruga, Zagreb.
3. Zvonimir Uremović, Marija Uremović, Vesna Pavić, Boro Mioč, Stjepan Mužić, Zlatko Janječić (2002): Stočarstvo, Agronomski fakultet, Zagreb
4. Ante Ivanković (2004): Konjogojstvo, Hrvatsko agronomsko društvo, Zagreb.
5. Zvonimir Uremović (2004): Govedarstvo, Hrvatska mljekarska udruga, Zagreb
6. Marija Uremović, Zvonimir Uremović (1997): Svinjogojstvo, Agronomski fakultet, Zagreb

Preporučena literatura

1. UN-Convention on Biological Diversity, FAO, Rome 1992.
2. Guidelines for Development of National Farm Animal Genetic Resources Management Plans, FAO, Rim
3. Simm, G., Villanueva, B., Sinclair, K. D., Townsend, S. (2004): Farm Animal Genetic Resources. Nottingham University Press, UK
4. Treer, T., Safner, R., Aničić, I., Lovrinov, M. (1995): Ribarstvo. Globus, Zagreb
5. Mustapić, Z., urednik (2004): Lovstvo. Hrvatski lovački savez, Zagreb

Sličan predmet na srodnim sveučilištima

- Pasminska svojstva životinja, Sveučilište u Zagrebu, Veterinarski fakultet